

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 24 september 2019
Portefeuillehouder(s) : Wethouder Bolderdijk
Portefeuille(s) : Openbare ruimte
Contactpersoon : T.H.C. de Koning
Tel.nr. : 8329
E-mailadres : koning.d@woerden.nl

Onderwerp:

Verbetering participatietrajecten Openbare Ruimte

Kennisnemen van:

De ontwikkelingen van participatietrajecten bij het team Realisatie en Beheer.

Inleiding:

Het team Realisatie en Beheer is, naast een aantal andere teams, actief in de openbare ruimte. De afdeling staat dichtbij de inwoners en zij hecht waarde aan hun belangen en wensen. De samenleving is continu in beweging, dit vraagt om eenzelfde ontwikkeling op het gebied van participatie. Met deze RIB wil het team inzichtelijk maken welke ontwikkelingen het heeft doorgemaakt, de resultaten die zij heeft behaald en wat de vervolgstappen zijn.

Kernboodschap:

Van de gemeente maakte plannen...

Circa tien geleden was het gebruikelijk om vanuit de ambtelijke organisatie de plannen te maken. De specialisten kregen opdracht en vertaalden dit naar (veelal technische) tekeningen. Indertijd was het niet gebruikelijk om de bewoner bij de besluitvorming te betrekken. Het contact met inwoners volgde na de planvorming en gebeurde op georganiseerde bewonersavonden. De inwoners werden op deze avond geïnformeerd over de toekomstplannen.

Blanco kaart

Onze samenleving is continu in beweging, hierdoor sloot de aanpak niet meer aan bij de wensen en behoeften van de inwoners. De opkomst van social media zorgt ervoor dat bewoners snel en makkelijk kunnen reageren, ook op de ambtelijke planvorming en de betrokkenheid bij projecten. Vooral gebrekkige terugkoppeling en de summiere betrokkenheid van de inwoners werden onderwerp van gesprek. De roep om meer inbreng en betrokkenheid vond breed gehoor. Inwoners wilden meer zeggenschap krijgen over hun leef- en woonomgeving.

Voorbedachte plannen bestonden niet meer. Wij gingen voortaan met een blanco kaart naar de bewoners om met elkaar de inrichting van de openbare ruimte vorm te geven. Bewonersavonden werden workshops waarin aan verschillende tafels werd gesproken over hoe de openbare ruimte moest worden ingericht. Deze vorm van maximale vrijheid bleek in de praktijk niet altijd te werken. Inwoners gaven aan dat zij het lastig vonden plannen te maken zonder over de juiste kennis te beschikken. Voor de specialisten was het ook geen prettige vorm van samenwerking. Het idee van een blanco kaart was toch niet zo blanco. Kortom: zowel voor de inwoners als voor de ambtenaren was deze werkvorm geen succes. Dit moest anders.

Kaders stellen en in gesprek gaan

Tussen de voorbedachte plannen en de blanco kaart zit de aanpak van de laatste vier à vijf jaar. Wij maken nog steeds vroegtijdig contact met onze inwoners en betrekken hen bij projecten, onderhoudsklussen of een opgave. Dit is en blijft belangrijk! Om de verwachtingen goed neer te zetten geven wij duidelijk aan wat de uitgangspunten en randvoorwaarden van het project zijn. Daarnaast leggen wij uit waarom deze uitgangspunten en randvoorwaarden er zijn en geven wij aan waarover inwoners met ons kunnen meedenken. Deze aanpak blijkt in de praktijk goed te werken. Voor inwoners is er voldoende ruimte om mee te denken, zij begrijpen beter waarom bepaalde zaken al vastliggen. Op deze manier wordt gezamenlijk gewerkt aan een inrichtingsplan. Goede communicatie is hierbij van groot belang. Zo wordt er gelet op het taalgebruik, tijdige terugkoppeling op vragen en de zichtbaarheid en bereikbaarheid van met name de projectleider. Een simpel voorbeeld is de verzorging van een bewonersbrief door de projectleider. Inwoners merken dit op en dit wordt gewaardeerd. Ook aan uitnodigingen besteden wij aandacht, zie bijlage. Geen saaie brief maar een fraai kaartje. Binnen deze aanpak staat de inwoner meer centraal. Zij wordt meer betrokken en begrijpt beter wat er wel/niet mogelijk is en waarom. Goede communicatie zorgt voor draagvlak bij onze activiteiten in de openbare ruimte en maakt het samenwerken prettig.

Digitale participatie

Samenwerken met de bewoners doen wij op verschillende manieren en gaat met zijn tijd mee. Wij maken nog steeds gebruik van bewonersbijeenkomsten. Het rechtstreeks contact is en blijft belangrijk. Inwonergericht bekijken we tegenwoordig ook naar op welk moment en op welke locatie een bijeenkomst het beste kan plaatsvinden. De opkomst is hiermee wel verbeterd ten opzichte van de jaren hiervoor, maar is gemiddeld zo'n 30%. Voor de kernen is de opkomst hoger en ligt het rond de 50%. Dit betekent dat een groot aantal inwoners de betreffende informatie mist. Om ervoor te zorgen dat ook die inwoners mee kunnen doen, wordt een deel van de participatie digitaal ingericht. Na de inventarisatie van wensen, ideeën en aandachtspunten bij de bewoners wordt dit uitgewerkt en online via een speciale website met de inwoners gedeeld. Uiteraard worden de inwoners geïnformeerd over de website en hier vinden zij alle belangrijke informatie terug. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de projecten Vogelbuurt, Waaloord, De Eem en de Zaan en Kromwijkerkade.

De input wordt in beeld uitgewerkt, in de vorm van uitgetekende inrichtingsvarianten. Zo proberen wij alle inwoners duidelijk te laten zien hoe de omgeving ingericht kan worden. Door bij iedere variant duidelijk de voor- en nadelen te benoemen is het helder waarvoor een inwoner kan kiezen. Dit is namelijk onderdeel van de participatie, de inwoner mag zijn/haar voorkeur voor een variant aangeven. De variant die op het meeste draagvlak kan rekenen wordt het Definitief Ontwerp. Groot voordeel van een stukje digitalisering van het participatieproces is dat alle inwoners de tijd krijgen om op hun eigen moment de informatie tot zich te nemen. Cijfers tonen aan dat de betrokkenheid bij online participatie rond de 60% ligt. Er wordt ook aan de minder digitale inwoners gedacht. Naast mogelijke hulp van een goede buur of familie, bieden wij aan om een afspraak te maken met de projectleider. Een bezoek aan huis behoort tot de mogelijkheden.

Resultaten

Een hoger percentage ten opzichte van de bewonersbijeenkomsten is natuurlijk mooi, maar vinden onze inwoners deze manier van werken ook prettig? Die vraag hebben wij onszelf gesteld en vertaald naar een enquête. De enquête is ingezet bij twee projecten, een derde project volgt. De huidige resultaten laten zien dat onze inwoners het prettig vinden om naast de bijeenkomsten (het elkaar kunnen zien en spreken), een digitale omgeving met de relevante informatie erg prettig vinden. De combinatie van bewonersbijeenkomsten, verbeterde communicatie, zichtbaarheid en een digitale omgeving maken dat bewoners zich meer betrokken en gehoord voelen.

Nieuwe ontwikkelingen binnen het team R&B

Voor de haalbaarheid van projecten is participatie een voorwaarde. Wij werken bij onze projecten steeds meer volgens het principe van het Integraal Project Management Model (IPM-model). Dit betekent dat al in een zo vroeg mogelijk stadium integraal naar een project (of wat start met een vraagstuk) gekeken wordt en daarbij ook duidelijk rollen met verantwoordelijkheden onderscheiden worden. Het doel van het IPM-model is om meer uniformiteit en standaardisatie in de aansturing, organisatie en bemensing van projecten te krijgen. Medewerkers met diverse kwaliteiten binnen een project worden bij elkaar gezet, wat resulteert in een integraal projectresultaat. Laat de projectleider dus niet alles zelf doen; beleg de werkzaamheden bij die mensen die hier goed in zijn. Zo werk je met elkaar aan één integraal projectresultaat binnen scope, tijd en geld.

De omgevingsmanager is, in relatie tot het onderwerp participatie, onmisbaar. Een rol die sinds juni 2019 is ingevuld binnen ons team, deze rol is de spil als het om participatie gaat. Er zijn al een aantal projecten

waarbij volgens dit principe gewerkt wordt. In de toekomst worden de projecten waarbij sprake is van diverse en/of ingrijpende interne en externe belangen volgens het IPM-model opgebouwd. Bij de ontwikkeling van beleid en beheer kan deze ontwikkeling ook doorgevoerd worden. Onze inwoners zullen ook kennis gaan maken met onze Omgevingsmanager. Hiermee neemt de servicegerichtheid verder toe en speelt zij nog beter in op de behoeften van de verschillende belanghebbenden.

Participatie en Omgevingswet

Participatie is ook een belangrijk onderdeel in het kader van de Omgevingswet. De Omgevingswet stimuleert vroegtijdige participatie om tijdig de belangen, meningen en creativiteit op tafel te krijgen. In de Omgevingswet en in het Omgevingsbesluit zijn regels over participatie opgenomen. De Omgevingswet zegt onder andere over participatie: dat in een zo vroeg mogelijk stadium belanghebbenden betrokken moeten worden, bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden. Vooruitlopend hierop werkt het team R&B bij projecten al volgens dit principe en geven de inwoners aan tevreden te zijn over onze werkwijze.

Financiën:

De communicatie en participatie zijn onderdeel van onze beheerwerkzaamheden en projecten in de openbare ruimte en worden bekostigd uit de hiervoor beschikbare middelen.

Vervolg:

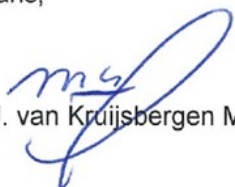
De maatschappij is continue in beweging en behoeften ten aanzien van participatie en communicatie kunnen veranderen. Wij zullen die ontwikkelingen volgen en de aanpak van onze werkzaamheden hierop aanpassen.

Bijlagen:

Uitnodiging informatieavond De Eem, geregistreerd in Corsa onder nummer: 19.087573.

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

Uitnodiging inloopavond

Herinrichting De Eem

gemeente
WOERDEN

woensdag 12 juni
18.00 – 19.30 uur

Binnenkort starten de werkzaamheden in De Eem. Graag nodigen we u uit voor een inloopavond.

Wanneer: woensdag 12 juni 2019
Waar: Futura College, Abeellaan 2 in Woerden
Tijd: 18.00 – 19.30 uur

We informeren u over de werkzaamheden, planning en fasering. Ook kunt u kennis maken met en vragen stellen aan de aannemer. Het is een inloopavond dus u kunt tussen 18.00 en 19.30 uur binnenlopen wanneer het u uitkomt.

WE ZIEN U GRAAG OP 12 JUNI!

Mocht u eerder vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Fleur Everts van de gemeente Woerden via 06 511 198 66 of everts.f@woerden.nl

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders

Melvin Helderman
Projectleider